

18. 7. 2008

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Kontroverzní judikát NS ohledně vzájemného vztahu mezi smlouvou o úvěru a smlouvou o půjčce

Základními smluvními typy upravujícími dočasné poskytnutí finančních prostředků (peněz) věřitelem dlužníkovi jsou v českém právu smlouva o půjčce upravená občanským zákoníkem (OZ) a smlouva o úvěru podle obchodního zákoníku (ObchZ). Rozdíly mezi nimi se zabýval Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí Sp. 32 Cdo 922/2007, nedávno publikovaném na internetových stránkách www.nsoud.cz. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí došel ke značně kontroverznímu závěru, který má potenciální vliv na celou řadu již uzavřených smluv o půjčce.

PROCHÁZKA / RANDL / KUBR

Rozdíl mezi smlouvou o úvěru a smlouvou o půjčce spočívá podle Nejvyššího soudu mimo jiné v tom, že předmětem smlouvy o úvěru jsou výslovně "peněžní prostředky" (§ 497 ObchZ), kdežto u smlouvy o půjčce jsou předmětem "věci určené podle druhu, zejména peníze" (§ 657 OZ), přičemž - dle výkladu Nejvyššího soudu - penězi jakožto věcí určenou podle druhu jsou myšleny bankovky a mince. Zatímco peněžní prostředky dle Nejvyššího soudu mohou být poskytnuty v hotovosti, převodem na účet nebo zaplacením faktur dlužníkovým věřitelům apod., peníze (tedy bankovky či mince) musí převzít v hotovosti sám dlužník nebo jeho zástupce. Jsou-li tedy věřitelem poskytovány dlužníkovi finanční prostředky převodem na účet, nemůže se podle výkladu Nejvyššího soudu nikdy jednat o smlouvu o půjčce, ale pouze o smlouvu o úvěru.

V podnikatelské praxi se smlouva o půjčce někdy používá z toho důvodu, že na rozdíl od smlouvy o úvěru, na základě které musí být vždy účtovány úroky, půjčka může být poskytnuta i bezúročně. Pokud ale půjčka podle OZ byla poskytnuta bezhotovostně, dle výkladu Nejvyššího soudu se vlastně jedná o plnění poskytnuté na základě smlouvy o úvěru dle ObchZ a, v souladu s úpravou ObchZ, dle našeho názoru takový úvěr musí být vždy úročen. Platí přitom, že nebyla-li výše úroků výslovně sjednána, je dlužník povinen platit obvyklé úroky požadované za úvěry, které poskytují banky v místě sídla dlužníka v době uzavření smlouvy (§ 502 ObchZ). Tuto povinnost platit úroky by měli všichni dlužníci z dosud bezúročných půjček, jež byly poskytnuty bezhotovostně.

Klára Bechyňová
Martin Bruthans

[Advokátní kancelář PROCHÁZKA/RANDL/KUBR](#)

Jáchymova 2
CZ 110 00 PRAHA 1
tel: +420 - 221 430 111
fax: +420 - 224 235 450
e-mail: office@prk.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)